

og nu kommer der her en ny Lov, som i meget vidt Omfang vil bebyrde Sogneraadene. Det er nu ikke i Almindelighed nogen Dabel, jeg retter imod Forslagsstillerne, at de have valgt Sogneraadene til at føre Tanken ud i Livet. Dærtimod, jeg kan meget vel forstaa det, og jeg tror egentlig ogsaa, at de have valgt det rette. Men paa den anden Side vil jeg tillade mig at fremhæve, at det gaar ikke an saaledes i al Almindelighed at lægge den ene Byrde efter den anden paa Sogneraadene. Det er nemlig efter min Mening et ganske overordentligt Arbejde, man ved denne Lov vil skaffe Sogneraadene. For det første ville Sogneraadene altsaa have at tilvejebringe den Jord, hvorom der bliver Tale, dernæst ville de have at udfærdige Bekendtgørelser til alle dem, som ønske Jord, og de ville have at gennemgaa Begæringerne og de Oplysninger, af hvilke de ledsages, at give Svar paa den Art Ting og at forhandle og gennemgaa Oplysningerne. Selvfølgelig vil dette i mange Tilfælde nødvendiggøre en meget omfattende Korrespondance og en meget omfattende Mejlighed. Men naar saa vidt er kommet, have de alt det at gøre, som § 5 foreskriver, og man maa ikke tro, at det vil være afgjort ganske lige hen, at der er et Sted, hvor man kan bestille en saadan Plan, men det er en Plan, som Sogneraadet netop paa Grund af den Indvirken og Indgriben, dette Lovforslag i mange Henseender vil faa i Sognets Anliggender, nødvendigvis meget nøje maa over tænke. Sogneraadet maa altsaa først vaage over alt det Ansvar, som Hensynet til dets Vælgere i Sognet paalægger det, dels at den rette Jord vælges, og at der ikke betales for meget for den, og at den ligger saa nær ved Boligen som muligt. Særligt det sidste Spørgsmaal vil i det Øjeblik, man gaar til Havejord, der ligger længere borte fra Boligen, nødvendig føre til, at mange ville klage over Forurettelse, og det vil yderligere forøge Arbejdet. Dertil kommer, at det skal paases, at Jorden faar en bestemt Værdi, at dens Afstaaelse ikke er forbunden med særlige Memper, og endelig, at der skal føres Forhandlinger for at undgaa Ekspropriation, at man derefter skal fordele Jorden, sætte Hegn om den, leje den ud og faa oprettet de i den Anledning fornødne Papirer, der helst maatte

ikke uden en Sagførers Hjælp, og jeg antager ogsaa, at det helst maa ske uden Stempelafgift (Vossen: Det staar i Loven). Tillige mener jeg, at da den Slags Kontrakter i mange Tilfælde ville være at tingløse, maatte Loven indeholde en Bestemmelse om Gebyrfrihed for Tingløsning (Vossen: Det staar ogsaa i Loven). Det har jeg ikke set, men saa beder jeg om Forlæelse. Men jeg vil sige, at dette Fejlhyn eller rettere denne Fejlhystning vil ikke berøre det, jeg har sagt med Hensyn til det Arbejde og den Mejlighed, der vil være forbunden med Loven for Sogneraadene. I hvorvel jeg nu erkender, at de ærede Forslagsstillere have set rigtig, tør jeg sige, ved at henlægge dette Arbejde til Sogneraadene, fordi det er den efter vort Lands Forhold mest demokratiske Autoritet vi have, til hvem det naturligvis er rigtigt at henlægge det, saa tror jeg dog ikke, det kan gaa an at paabyrde Sogneraadene alt dette Arbejde, som jeg tror, denne Lov nødvendiggør, uden samtidig at træffe Bestemmelser om, at Sogneraadene faa en lovbestemt Afgang til Betaling for al den Mejlighed, som dermed er forbunden, en lovbestemt Afgang til at faa alt det Arbejde godtgjort. Sær det ikke, saa tror jeg, at saa vil naturligvis Spørgsmaalet blive at afgøre af Amtsraadene, som jeg tror vilde være meget vanskeligt stillede overfor dette Spørgsmaal. Det er nu en Anse, som jeg haaber, det skal lykkes det eventuelle Udvalg at finde en Form til at afhjælpe. Dernæst kommer jeg til Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Midlerne til Lovforslagets Udførelse. Jeg ser ikke rettere, end at det vil stille sig overordentlig forskelligt overfor de forskellige Kommuner. Jeg tror, at det er rigtigt, at Forslagsstillerne ikke have taget Købstæderne med, thi det vilde vistnok have gjort Lovens Gennemførelse endnu vanskeligere, ja umulig, men jeg maa dog sige, at jeg tror, at det ogsaa mange Steder i Landkommunerne vil være vanskeligt at tilvejebringe Jord, hvad jeg siden skal komme tilbage til. Men jeg maa sige, at Byrderne, som blive lagte paa Kommunerne, ville falde overordentlig forskelligt paa disse. Der er Kommuner, hvor Byrden vil blive grumme ringe, men i de Egne, hvor Jorden er kostbar, og som ere tæt befolkede, eller som ligge op ad en Jærnbane-station med opblomstrende Virksomhed, vil der komme be-